

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

(01. јануар – 31. децембар 2009. године)

Београд, март 2010. године

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Основни подаци о Агенцији

Агенција за енергетику Републике Србије (Агенција) основана је Законом о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 84/2004, Закон) којим је извршено усклађивање нашег законодавства у области енергетике са прописима Европске уније. Агенција је основана као регулаторно тело за обављање послова на унапређивању и усмеравању развоја тржишта енергије на принципима недискриминације и ефикасне конкуренције, праћењу примене прописа и правила за рад енергетских система, усклађивању активности енергетских субјеката на обезбеђивању редовног снабдевања купаца енергијом и услугама и њихову заштиту и равноправан положај, као и других послова утврђених овим законом. Агенција има надлежности у секторима електроенергетике, природног гаса и делом у секторима нафте и деривата нафте и топлотне енергије.

Агенција за енергетику Републике Србије је регистрована у Трговинском суду у Београду 16. јуна 2005. године, а отпочела је са радом 1. августа исте године.

Агенцијом управља Савет Агенције, који чине председник и четири члана, а бира их Народна Скупштина. Председник и чланови Савета Агенције за рад Агенције и свој рад одговарају Народној Скупштини и, сагласно Закону, не могу обављати било које послове који би могли довести до сукоба интереса (не могу бити чланови управе у енергетским субјектима, а то не могу ни њихови законом одређени сродници, не могу бити посланици, одборници или друга изабрана, односно постављена лица или функционери у органима политичких странака) нити имати имовинска права (као ни њихови сродници) у енергетским субјектима. Права и обавезе из радног односа чланови Савета остварују у складу са законом којим се уређују права и обавезе по основу рада.

У прве две године рада Агенција се финансирала из средстава која је обезбеђивала Европска унија, преко Европске агенције за реконструкцију, а сагласно уговору - Grant Agreement Establishment and Operation of the Energy Regulatory Agency (уговор о донацији) закљученим 29. јула 2005. године. По истеку донације, Агенција се финансира из средстава која се обезбеђују, сагласно Закону, из прихода остварених од накнада за издавање лиценци, дела тарифе за приступ и коришћење система, као и других извора које Агенција оствари у обављању послова из своје надлежности. Поменути Уговором о донацији, чији су елементи претходно усаглашени са Министарством рударства и енергетике, утврђени су и нивои свих расхода Агенције у двогодишњем периоду (закупа пословног простора, трошкова запослених и других трошкова) и они су до сада, у трогодишњем периоду имали знатно нижи раст од одговарајућих трошкова у привреди и енергетском сектору Србије.

Рад Агенције одвија се у закупљеном пословном простору, чији трошак закупа сноси Агенција. Агенција се обраћала Министарству рударства и енергетике са захтевом да се, у циљу рационализације трошкова, за потребе Агенције покуша обезбедити пословни простор у зградама којима располаже Влада, али до сада то питање није решено.

Организација Агенције, успостављена на основу елабората консултантске куће КПМГ, одобреног од стране Министарства рударства и енергетике, обезбеђује ефикасно и рационално обављање послова из њене надлежности. У том смислу рад Агенције се одвија у оквиру четири сектора, са тачно утврђеним делокругом рада, уз успостављање потребног степена међусобне координације у обављању комплексних мултидисциплинарних послова у оквиру хоризонталних тимова који укључују стручњаке из различитих сектора.

Сагласно одредбама члана 21. Закона о енергетици, Агенција је дужна да Народној скупштини Републике Србије подноси најмање једном годишње извештај о раду Агенције са извештајем о финансијском пословању верификованом од стране независног ревизора, као и финансијски план за наредну годину, на који Народна скупштина даје сагласност, што је Агенција до сада и чинила.

Овај извештај садржи преглед послова и активности Агенције у 2009. години, извршених у спровођењу обавеза, овлашћења и одговорности Агенције утврђених Законом о енергетици и другим прописима, као и споразумима и уговорима које је закључила Република Србија.

Енергетске делатности које су предмет регулације и енергетски субјекти чији рад и пословање прати Агенција

Законом су изричито наведене делатности које се сматрају енергетским делатностима и које се, као делатности од општег интереса, морају обављати под условима и на начин утврђен тим законом и прописима донетим на основу тог закона, као и прописима којима се уређује обављање делатности од општег интереса. То подразумева, да те делатности могу обављати јавна предузећа која оснива Влада или предузећа, други правни субјекти и предузетници којима Влада уговором повери њихово обављање. Ти субјекти су уједно у домену регулације (лиценцирање, образовање цена, раздвајање рачуна и др.), што значи да Агенција има право и дужност да у складу са Законом прати и усклађује њихово пословање, а у оквиру тога да контролише да ли испуњавају услове за обављање енергетске делатности, да ли образују цене у складу са законом и другим прописима, да ли обезбеђују раздвајање рачуна по делатностима и да ли испуњавају друге обавезе везане за редовно и континуирано снабдевање купаца енергијом и енергентима.

Поред енергетских делатности које закон изричито утврђује као делатности од општег интереса, остале енергетске делатности за чије обављање је потребно прибавити лиценцу могу се сматрати регулисаним само у домену контроле испуњености услова за њихово обављање у поступку издавања лиценце, а не и на њихово пословање везано за одређивање цена, пошто исте сагласно закону, нису регулисане. Наиме, Агенција у посебном поступку цени испуњеност прописаних услова за обављање енергетских делатности (енергетско-техничких, економско-финансијских, организационо-правних), који морају бити испуњени за све време важења лиценце, што је такође предмет праћења и контроле Агенције.

Енергетске делатности за које је потребно прибавити лиценцу коју издаје Агенција, а које нису делатности од општег интереса у области електричне енергије и гаса, углавном се односе на трговину на слободном тржишту, док се у области нафтне привреде, осим на трговину нафтом и дериватима нафте, односе и на складиштење.

Према областима регулисани енергетски субјекти и делатности су:

- 1) у области електропривреде - у домену потпуне регулације укупно је 13 енергетских субјеката, од којих 6 за производњу електричне енергије, 1 за снабдевање тарифних купаца, 1 за пренос, управљање преносним системом и организовање тржишта електричне енергије и 5 за дистрибуцију, управљање дистрибутивним системом и трговину ради снабдевања тарифних купаца и 43 за обављање трговине електричном енергијом на слободном тржишту и то:
  - Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ које је основала Влада као енергетског субјекта који једини снабдева електричном енергијом тарифне купце а које је, сагласно овлашћењима утврђеним Законом, основало 5 привредних друштава за производњу електричне енергије у хидроелектранама и

термоелектранама (обухватајући и производњу електричне и топлотне енергије у комбинованим процесима /1/) и 5 привредних друштава за дистрибуцију електричне енергије, управљање дистрибутивним системом за електричну енергију и трговину електричном енергијом ради снабдевања тарифних купаца;

- један енергетски субјект коме је Влада поверила обављање делатности производње електричне енергије;
- Јавно предузеће „Електроурежа Србије“, које је основала Влада, као предузеће за пренос електричне енергије, управљање преносним системом у Републици и за обављање послова организације тржишта електричне енергије;
- 43 енергетска субјекта који обављају делатност трговине електричном енергијом на тржишту електричне енергије, која сагласно закону није делатност од општег интереса, па је регулација обављања ове делатности лимитирана на издавање лиценце и праћење испуњености услова под којима је издата за све време њеног важења;

2) у области природног гаса послује 38 енергетских субјеката, који се баве дистрибуцијом природног гаса, управљањем дистрибутивним системом и трговином ради снабдевања тарифних купаца, с тим што 2 енергетска субјекта обављају и делатност транспорта и снабдевају природним гасом тарифне купце, док управљање целокупним транспортним системом врши само један транспортер, који уједно обавља и послове складиштења и управљања складиштем и 11 трговаца природним гасом на тржишту и то:

- Јавно предузеће „Србијагас“ које је основала Влада као предузеће за транспорт природног гаса, управљање транспортним системом за природни гас, складиштење природног гаса, управљање складиштем природног гаса, трговину природним гасом ради снабдевања тарифних купаца, дистрибуцију природног гаса, управљање дистрибутивним системом за природни гас и трговину на мало природним гасом за потребе тарифних купаца ;
- Предузеће „YUGOROSGAZ“ а.д. коме је Влада поверила обављање делатности транспорта природног гаса, трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца, дистрибуције природног гаса, управљање дистрибутивним системом за природни гас и трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца;
- 36 енергетских субјеката којима је Влада до сада поверила обављање делатности дистрибуције природног гаса, управљање дистрибутивним системом за гас и трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца и који су поред Јавног предузећа „Србијагас“ и „YUGOROSGAZ“ а.д. испунили услове за добијање лиценце за обављање ових делатности (у овој области послују још 2 енергетска субјекта, која нису испунила услове за издавање лиценце и закључивање уговора о поверавању);
- 11 правних лица и предузетника који обављају делатност трговине природним гасом на слободном тржишту, која сагласно закону није делатност од општег интереса, па је регулација обављања ове делатности лимитирана на издавање лиценце и праћење испуњености услова под којима је издата за све време њеног важења;

3) у области нафтне привреде у домену регулације налазе се:

- Јавно предузеће „Транснафта“, које је основала Влада ради обављања делатности транспорта нафте нафтоводима и транспорта деривата нафте продуктоводима. Ово предузеће обавља и делатност складиштења нафте и деривата нафте;
- „Нафтна индустрија Србије“ - која обавља енергетске делатности производње деривата нафте, складиштења нафте и деривата нафте и трговине нафтом и дериватима нафте на мало и велико, које сагласно закону нису делатности од општег интереса, па је регулација ових делатности лимитирана на издавање лиценце ;
- око 600 енергетских субјеката који обављају енергетске делатности које сагласно закону нису делатности од општег интереса, па је регулација обављања ових делатности лимитирана на издавање лиценце и праћење испуњености услова за њено издавање у периоду њеног важења и то: 14 енергетских субјеката који обављају делатност складиштења нафте и деривата нафте, 218 енергетских субјеката који обављају делатност трговине нафтом и дериватима нафте и 389 који обављају делатност трговине на мало дериватима нафте (станице за снабдевање горивом моторних возила).

2. ДЕЛОКРУГ РАДА АГЕНЦИЈЕ

Послови Агенције утврђени Законом односе се на:

1. регулацију цена;
2. лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности;
3. одлучивање по жалбама купаца изјављеним на решења енергетских субјеката, као и по жалбама изјављеним на решења оператора система (пренос, транспорт, дистрибуција, складиштење) о одбијању приступа систему;
4. надзор над тржиштем енергије;
5. спровођење међународних споразума.

Регулација цена

Послови који се односи на регулацију цена обухватају:

- доношење тарифних система (тарифног система за обрачун електричне енергије и природног гаса за тарифне купце, тарифног система за приступ и коришћење система за пренос, односно за дистрибуцију електричне енергије, тарифног система за транспорт, односно дистрибуцију природног гаса, тарифног система за приступ и коришћење објеката за складиштење природног гаса и тарифног система за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима). Тарифне системе Агенција доноси уз сагласност Владе;
- утврђивање методологија за одређивање тарифних елемената за обрачун цена електричне енергије и природног гаса за тарифне купце и топлотне енергије која се производи у електранама-топланама, методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система (пренос, транспорт, дистрибуција);
- утврђивање критеријума и начина одређивања трошкова прикључка на системе (за пренос, транспорт, дистрибуцију);

- давање претходног мишљења на акта енергетских субјеката о одређивању цене електричне енергије и цене природног гаса за тарифне купце, претходно мишљење на акта енергетских субјеката о одређивању цене за приступ и коришћење система за пренос и дистрибуцију електричне енергије, за приступ и коришћење система за транспорт и дистрибуцију природног гаса, као и за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима и деривата нафте продуктоводима (на које даје сагласност Влада);
- праћење начина поступања енергетских субјеката у погледу раздвајања рачуна;
- праћење примене прописаних методологија и тарифних система.

Лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности

Послови који се односе на лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности су управни послови, које Агенција обавља као поверене послове државне управе, сагласно Закону (поверени послови), а обухватају:

- издавање лиценци за обављање енергетских делатности;
- одузимање лиценци;
- праћење испуњености прописаних услова енергетских субјеката за све време важења лиценце;
- вођење регистра издатих и одузетих лиценци.

Одлучивање по жалбама

Послови одлучивања по жалбама (другостепени управни поступак), које Агенција обавља као поверене послове државне управе, обухватају:

- одлучивање по жалбама изјављеним на акте енергетских субјеката који управљају системима (оператора система) о одбијању приступа на преносни, транспортни, дистрибутивни или складишни систем, односно недоношења одлука по захтевима за приступ систему;
- одлучивање по жалбама на акта енергетских субјеката о одбијању прикључења објеката произвођача и купаца на преносне, транспортне или дистрибутивне системе, односно недоношење одлука по захтевима за прикључење.

Надзор над тржиштем енергије

Послови који се односе на надзор над тржиштем електричне енергије и природног гаса обухватају:

- давање сагласности на правила рада тржишта електричне енергије и праћење примене;
- давање сагласности на правила рада мрежа и праћење примене;
- давање сагласности на правила рада система за складиштење природног гаса;
- утврђивање критеријума за добијање статуса квалификованог купца (који има право куповине електричне енергије, односно природног гаса на слободном тржишту);
- утврђивање статуса квалификованог купца на захтев купца;
- вођење регистра квалификованих купаца.

Међународне активности и спровођење међународних споразума

Важан део активности Агенције односи се на спровођење међународних споразума које је наша земља потписала. Ово се пре свега односи на учешће у раду институција Енергетске заједнице. Потписивањем међународноправно обавезујућег „Уговора о оснивању Енергетске заједнице“ 25. октобра 2005. године у Атини, земље Југоисточне Европе (ЈИЕ) и Европске заједнице су започеле процес стварања Енергетске заједнице са циљем проширења унутрашњег тржишта енергије ЕУ на регион ЈИЕ. Агенција учествује у раду Регулаторног одбора Енергетске заједнице (саветодавно тело Министарског савета Енергетске заједнице са могућим извршним функцијама), као и у раду Форума за електричну енергију, Форума за природни гас и Социјалног форума.

Поред тога, оснивање и рад Агенције представља допринос остваривању и извршавању обавеза које је наша земља преузела у оквиру процеса Стабилизације и придруживања и Европског партнерства (поглавља која се односе на енергетику и регионалне интеграције).

3. ИЗВРШЕНИ ПОСЛОВИ ИЗ ДЕЛОКРУГА РАДА АГЕНЦИЈЕ

У току 2009. године Агенција је била ангажована на следећим пословима:

Регулација цена

Савет Агенције је донео следећа акта:

- Одлука о изменама и допунама Одлуке о утврђивању Методологије о критеријумима и начину одређивања трошкова прикључака на систем за пренос и дистрибуцију електричне енергије и објављена у „Службеном гласнику РС“ број 9/2009 од 6. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Електропривреда Србије“, о утврђивању цена за обрачун електричне енергије за тарифне купце 23. марта 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Електро mreжа Србије“, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за пренос електричне енергије 23. марта 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Електропривреда Србије“, о утврђивању цена за обрачун електричне енергије за тарифне купце 14. децембра 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ПД „Центар“, Крагујевац, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије 14. децембра 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ПД „Електросрбија“, Краљево, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије 14. децембра 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ПД „Електровојводина“, Нови Сад, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије 14. децембра 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ПД „Електродистрибуција Београд“, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије 14. децембра 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ПД „Југоисток“, Ниш, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије 14. децембра 2009. године;

- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Електро mreжа Србије“, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за пренос електричне енергије 14. децембра 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ДП „Нови Сад-Гас“, Нови Сад, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 08. јануара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Срем-Гас“, Сремска Митровица, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 16. јануара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке „Родгас“ а.д., Бачка Топола, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 16. јануара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Врбас-Гас“, Врбас, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 22. јануара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈКП „Стандард“, Ада, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 29. јануара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке „Сомбор-Гас“ д.о.о, Сомбор, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 29. јануара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Гас“, Темерин, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 29. јануара 2009. године;
- Мишљења на предлоге одлуке ДП „Грејање“, Зрењанин, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 29. јануара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке „Беогас“ д.о.о., Београд, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 03. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке „Гас-Феромонт“ а.д., Стара Пазова, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 04. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈКП „7. Октобар“, Нови Кнежевац, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 10. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈКСП „Екос“, Житиште, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 10. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке „Босс петрол“ д.о.о., Стари Трстеник, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 10. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈКП „Градитељ“, Србобран, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 10. фебруара 2009. године;

- Мишљење на предлог одлуке „Интерклима“ д.о.о., Врњачка Бања, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 10. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Комуналац“, Нови Бечеј, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 10. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ДЈКП „Полет“, Пландиште, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 10. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке „Ресава Гас“ д.о.о., Свилајнац, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 10. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке „Сигас“ д.о.о., Пожега, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 10. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈКП „Топлана-Шабац“, Шабац, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 10. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке „Интерклима“ д.о.о., Врњачка Бања, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 19. фебруара 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈКП „Градитељ“, Србобран, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 12. марта 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Транснафта“, Панчево, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима 27. марта 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Комуналац“, Нови Бечеј, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 16. априла 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке ДЈКП „Полет“, Пландиште, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, као и за обрачун природног гаса за тарифне купце 08. маја 2009. године;
- Мишљење на предлог одлуке „Техноенергетика“ д.о.о., Крушевац, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 20. новембара 2009. године.

У току 2009. године отпочео је рад на:

- припремама измене и допуне Тарифног система за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије као и Тарифног система за обрачун електричне енергије за тарифне купце и интезивно се радило на усклађивању ставова са енергетским субјектима који обављају делатности у сектору електричне енергије у вези са припремом неопходних измена и допуна тих тарифних система;
- припремама за измене и допуне Тарифних система за приступ и коришћење система за транспорт и дистрибуцију природног гаса, као и Тарифног система за обрачун природног гаса за тарифне купце;

Сталне активности:

- остваривање континуиране сарадње и обезбеђивање стручне помоћи енергетским субјектима у вези примене тарифних система у области природног гаса и електричне енергије, као и праћење њихове правилне примене;

- редовно праћење примене Методологије о критеријумима и начину одређивања трошкова прикључка на систем за транспорт и дистрибуцију природног гаса, као и примене Методологије о критеријумима и начину одређивања трошкова прикључака на систем за пренос и дистрибуцију електричне енергије, а у поступку решавања по жалбама купаца, чиме се обезбеђује неопходан ниво њихове заштите и чиме се непосредно доприноси правилној примени методологија у пракси;
- објављивање на сајту Агенције измењених и допуњених образаца за достављање података за израчунавање регулисаних цена у сектору природног гаса и сектору електричне енергије за 2009. годину (табеле правила информисања);
- израда и објављивање на сајту Агенције измењених и допуњених образаца за достављање података за редовно извештавање о ценама природног гаса и оствареним ценама електричне енергије.

У примени су сви донети тарифни системи, изузев Тарифног система за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије, за који се очекује да ће бити примењен у 2010. години.

Лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности

По доношењу „Правилника о условима у погледу стручног кадра и начину издавања лиценци за обављање енергетских делатности, објављеном у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 117/2005 од 30.12.2005. године, Агенција је објавила прописане обрасце и упутство за подношење захтева за издавање лиценци за обављање енергетских делатности на свом веб-сајту.

Агенција је у 2009. години примила 85 захтева за издавање лиценце, што са 985 захтева примљених у 2006., 2007. и 2008. години, чини укупно примљених 1070 захтева. Више од 450 захтева из 2006. године поднето је непосредно пре и после 1. јула 2006. године - рока до када су енергетски субјекти који већ обављају енергетску делатност били дужни, сагласно Закону, да прибаве лиценцу. До 31.12.2006. године Агенција је обрадила све примљене захтеве, спровела прописани поступак и издала 132 лиценце енергетским субјектима који су испунили законске услове и у 5 предмета обуставила поступак, због повлачења захтева.

У 2007. години настављена је обрада непотпуних захтева из 2006. године, обрађени су сви захтеви из 2007. године и издато 288 лиценци, док је у 37 предмета обустављен поступак.

У 2008. години настављена је обрада непотпуних захтева из 2006. и 2007. године, обрађени су сви захтеви из 2008. године и издата је 281 лиценца, док је у 81 предмета поступак обустављен.

У 2009. години, настављена је обрада непотпуних захтева из претходних година, обрађени су сви захтеви из 2009. године и издато 118 лиценци, док је у 37 предмета обустављен поступак.

Из напред наведеног следи да је Агенција од укупно примљених 1111 захтева у периоду од 01.01.2006. године до 31.12.2009. године, решила 979 захтева, од чега је издала 819 лиценци, а 160 захтева решено је обуставом поступка.

У току обраде, захтеви су, у највећем броју случајева, због непотпуне документације враћани енергетским субјектима ради допуна и исправки, неким енергетским субјектима и више пута. По отклањању утврђених недостатака и комплетирању документације по свим овим захтевима се поново одлучивало, ради провере испуњености услова за издавање лиценце. У поступку обраде је, из наведених разлога, око 100 захтева.

У складу са Законом, Агенција води регистар издатих и одузетих лиценци (стална активност). Извод из регистра лиценци објављен је на интернет презентацији Агенције. Агенција нема надлежности над енергетским субјектима који нису испунили услове за издавање лиценци.

Одлучивање по жалбама

Агенција је до 31.12.2007. године примила 197 жалби правних и физичких лица на рад и поступање енергетских субјеката из различитих домена њиховог пословања, од којих 147 жалби представља жалбе изјављене на одлуке привредних друштава за дистрибуцију електричне енергије и природног гаса везаних за прикључење на систем, чије решавање је сагласно Закону у надлежности Агенције, а 50 жалби има карактер различитих представки и притужби потрошача, чије решавање није у надлежности Агенције.

У периоду од 01.01.2008. године до 31.12.2008. године, настављен је тренд повећавања броја примљених жалби и притужби, тако да је Агенција примила укупно 153 жалбе на рад и поступање енергетских субјеката из различитих домена њиховог пословања, од којих је 110 у надлежности Агенције, а 43 жалбе имају карактер различитих представки и притужби.

У периоду од 01.01.2009. године до 31.12.2009. године, забележен је највећи број примљених жалби и притужби од почетка рада Агенције, тако да је Агенција примила укупно 238 жалби на рад и поступање енергетских субјеката из различитих домена њиховог пословања, од којих је 179 у надлежности Агенције, а 59 жалби имају карактер различитих представки и притужби. Из напред наведеног произилази да је Агенција од почетка свог рада до 31.02.2009. године примила укупно 588 жалби, од тога 436 жалби у надлежности Агенције и 152 представке.

Агенција је за све примљене представке и притужбе припремила и доставила одговоре њиховим подносиоцима, уз прослеђивање истих надлежним државним органима ради давања одговора.

Што се тиче жалби за чије решавање је у другом степену надлежна Агенција, од 01.01.2009. до 31.12.2009. године обрађено је свих 238 примљених жалби које су поднете из разлога прописаних Законом и то:

- због недоношења решења од стране надлежног енергетског субјекта у првом степену по захтеву потрошача за прикључење на систем за дистрибуцију електричне енергије или природног гаса (тзв. „ћутање управе“) – 65 жалби;
- на решења енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије или природног гаса којима се одбија захтев за прикључење на систем – 60 жалби;
- на решења енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије којима се одобрава прикључење на систем, али се потрошачи жале на трошкове прикључења, или техничке услове под којима је одобрено прикључење, или су жалбе поднете на процесне одлуке енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије о обустави поступка или одбацивању захтева – 113 жалби.

Највише жалби изјављено је на акта енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије и то 214 жалби, док је 24 жалбе изјављено на акта енергетских субјеката за дистрибуцију природног гаса.

У циљу смањења броја жалби и уједначавања праксе енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије у поступцима по захтевима за прикључење објеката правних или физичких лица на електроенергетску мрежу, Агенција је почетком 2009. године извршила анализу свих примљених жалби и најчешћих разлога за поништавање решења о прикључењу у поступцима вођеним по жалбама. Да би се кориговао број незаконитих решења донетих од стране привредних друштава за дистрибуцију електричне енергије, на захтев Агенције током јуна 2009.

године организовани су са овим енергетским субјектима стручни скупови у Београду, Краљеву и Нишу, на којима је Агенција указала на најчешће повреде процесних али и материјално-правних прописа који доводе до доношења незаконитих решења, као и на законом прописане обавезе енергетских субјеката у поступку прикључења.

Надзор над тржиштем енергије

Правила о раду система и тржишта

Од свих Законом прописаних правила о раду система, у примени су само Правила о раду преносног система донета од стране ЈП „Електроурежа Србије“ (ЈП ЕМС). Савет Агенције за енергетику је, на седници одржаној 17. априла 2008. године, дао сагласност на Правила о раду преносног система, којима се уређују технички аспекти рада преносног система и односи између ЈП ЕМС као енергетског субјекта одговорног за пренос електричне енергије и управљање преносним системом и корисника тог система. Правила о раду преносног система за пренос електричне енергије објављена су у "Службеном гласнику Републике Србије" број 55, од 27.05.2008. године, као и на веб сајтовима ЈП ЕМС и Агенције. Формирана је Комисија за праћење Правила о раду преносног система у чијем раду учествује и представник Агенције за енергетику. Комисија је одржала више састанака, на којима су анализирани погонски догађаји битни за кориснике преносног система и поступање ЈП ЕМС. Резултат досадашњег рада су предлози за допуну Правила.

Оператори система су доставили предлоге правила о раду за следеће системе:

- Правила о раду система за дистрибуцију електричне енергије, од ЈП Електропривреда Србије (ЈП ЕПС);
- Правила о раду система за транспортног нафте нафтоводом, од ЈП Транснафта;
- Правила о раду система за транспортног природног гаса, од ЈП Србијасгас;
- Правила о раду система за дистрибуцију природног гаса, од ЈП Србијасгас;
- Правила о раду система за дистрибуцију природног гаса, од ЈП Врбас гас.

У Агенцији су формирани мултидисциплинарни стручни тимови задужени за анализу предложених правила и сарадњу са операторима до отклањања примедби и унапређења нацрта до фазе у којој Агенција може дати сагласност на предложена правила.

Свих пет привредних друштава за дистрибуцију електричне енергије (која послују у оквиру ЈП Електропривреда Србије), је доставило предлог Правила о раду система за дистрибуцију електричне енергије и Агенција је на њих дата сагласност крајем децембра 2009. године, да би почетком 2010. године била објављена у Службеном гласнику Републике Србије.

На припреми предлога Правила о раду система за транспорт нафте нафтоводом и отклањању примедби Агенције, учињен је значајан напредак, уз велико ангажовање стручног тима Агенције и очекује се да ће и ова правила бити донета до краја марта 2010. године.

Рад на правилима о раду система за транспорт природног гаса се одвија веома споро, пре свега зато што стварање услова за отварање и развој тржишта у овом сектору захтева нов приступ у односу на досадашњу праксу. Оператор транспортног система нема довољно искуства у изради овакве врсте докумената. На правила која је предложио ЈП Србијасгас, Агенција је дала велики број примедби и сугестија у ком смислу треба тражити решења, а неке области које се тичу отварања тржишта, нису ни принципијелно обухваћене. Предстоји комплексан рад на изучавању могућих решења и избору одговарајућег за наше услове. Очекује се, пре свега од оператора, да се више ангажује на изради правила, а користиће се и консултанти, и оператора и

Агенције. Стручни тим Агенције ће се, у току израде предлога, укључивати у анализе предложених модела.

На правилима о раду дистрибутивних система ће се радити када основне поставке везане за тржиште природног гаса буду усвојене у Правилима транспортног система.

ЈП „Електроурежа Србије“ је, у својству Оператора тржишта електричне енергије, доставила предлог Правила о раду тржишта електричне енергије и Агенција га анализира. Следи усаглашавање са предлагачем и очекује се да ће бити усвојена до јула 2010. године.

Динамика рада на наведеним правилима о раду зависи првенствено од енергетских субјеката који су, сагласно Закону, овлашћени за њихово доношење. Стручни тимови Агенције се ангажују у циљу успостављања јасних и равноправних принципа рада у секторима из своје надлежности.

Стицање статуса квалификованог купца

Савет Агенције за енергетику Републике Србије је, на седници од 7. фебруара 2008. године, донео одлуку о измени минималне годишње потрошње електричне енергије и природног гаса за стицање статуса квалификованог купца, тако да од марта 2008. године:

- статус квалификованог купца електричне енергије може да стекне сваки купац, независно од годишње потрошње, осим купца који електричну енергију купују искључиво за потребе у домаћинству, који статус квалификованог купца могу стећи ако имају минималну годишњу потрошњу 200.000 kWh. Тиме је потенцијална отвореност тржишта (процентуални удео количина које троше купци који имају могућност снабдевања на слободном тржишту) достигла 47%. Овим је омогућено да преко 350.000 купца може да стекне статус квалификованог купца електричне енергије;
- статус квалификованог купца природног гаса може да стекне сваки купац, независно од годишње потрошње природног гаса, осим купца који природни гас купују искључиво за потребе у домаћинству, који статус квалификованог купца могу стећи ако имају минималну годишњу потрошњу 50.000 m³. Тиме је отвореност тржишта природног гаса достигла 88%.

Овом одлуком су испуњене обавезе преузете ратификацијом Уговора о оснивању Енергетске заједнице Југоисточне Европе, по којима од 1. јануара 2008. године, сви купци изузев домаћинстава морају добити могућност да буду квалификовани. Према одредбама поменутог Уговора, домаћинства ће то право имати најкасније од 1. јануара 2015. године.

До краја 2009. године није било интересовања за стицање статуса квалификованог купца електричне енергије јер су цене електричне енергије на слободном тржишту веће од регулисаних цена за тарифне потрошаче. У области природног гаса, постоји интересовање за статус квалификованог купца и Агенција је утврдила статус квалификованог за седам купца, на њихов захтев.

У складу са Законом, Агенција води регистар квалификованих купца и то је њена стална активност. Извод из регистра квалификованих купца објављен је на интернет презентацији Агенције.

Квалитет снабдевања електричном енергијом

Агенција је започела праћење квалитета испоруке електричне енергије купцима ради припреме подлога за укључивање квалитета испоруке у регулацију цена. Процес праћења квалитета у 2009. години Агенција је презентовала осталим земљама из региона у оквиру свог

учешћа у регионалном пројекту Енергетске заједнице за пружање помоћи регулаторима у увођењу и унапређењу регулације квалитета испоруке електричне енергије.

Међународне активности и спровођење међународних споразума

Атински процес¹ и Уговор о оснивању Енергетске заједнице

У складу са обавезама које проистичу из „Уговора о оснивању Енергетске заједнице“, Агенција учествује у раду институција Енергетске заједнице (Регулаторни одбор Енергетске заједнице, Форум за електричну енергију, Гасни форум, Нафтни форум и Социјални форум), водећи при томе рачуна о заштити интереса потрошача, електропривреде и гасне привреде Републике Србије.

Агенција је дала запажен допринос разради организације и начина функционисања регионалног и паневропског тржишта електричне енергије и природног гаса кроз активно учешће у раду институција Енергетске заједнице и стручних тимова основаних у оквиру тих институција. Председник Савета Агенције је изабран за председника Регулаторног одбора Енергетске заједнице (ECRB), са почетком мандата од 01.01.2009. године. Поред тога, Представник Агенције председава Радном групом за електричну енергију Регулаторног одбора Енергетске заједнице (ECRB WG-E).

У наставку су наведени главни правци деловања радних група које функционишу у оквиру Регулаторног одбора Енергетске заједнице у секторима електричне енергије и природног гаса, као и у области заштите социјално угрожених потрошача енергије:

Имплементациона група за Канцеларију за координисане аукције CAO IG

- Координисане аукције на интерконективним водовима у ЈИЕ - Агенција, заједно са другим регулаторним телима и операторима преносних система из региона, учествује у припреми техничких, економских и правних подлога за оснивање Канцеларије за координисане аукције, као и имплементацију механизма координисаних аукција за расподелу преносних капацитета на интерконективним водовима.

Радна група за електричну енергију ECRB EWG

- Координисане аукције на интерконективним водовима у ЈИЕ - Агенција, учествује у анализи регулаторних аспеката имплементације регионалног механизма координисаних аукција за алокацију капацитета на интерконективним водовима заснованих на токовима снага.
- Регионални балансни механизам у ЈИЕ - Агенција, заједно са другим регулаторним телима и операторима преносних система из региона, учествује у припреми регионалног механизма за размену балансне енергије, којим би се, у условима ограничених производних капацитета у целом региону, набавка балансне енергије оптимизовала и учинила ефикаснијом.
- Елементи дизајна регионалног тржишта у ЈИЕ - Агенција, заједно са другим регулаторним телима из региона и консултантом кога је обезбедила Светска банка, учествује у припреми начина организовања (дизајна) тржишта електричне енергије ЈИЕ.
- Хармонизација процедура лиценцирања за трговину електричном енергијом у југоисточној Европи - Агенција, чији представник председава подгрупом ECRB WG-E за хармонизацију режима лиценцирања у ЈИЕ, активно учествује у идентификацији опција за поједностављење режима лиценцирања трговаца електричном енергијом у региону.

---

¹ Атински процес је заједнички назив за активности на формирању регионалног тржишта енергије југоисточне Европе и његовом укључењу у унутрашње тржиште енергије Европске заједнице.

- Надзор тржишта електричне енергије у ЈИЕ – Агенција, заједно са другим регулаторним телима и консултантом кога је ангажовала Агенција за међународни развој САД (United States Agency for International Development- USAID), активно учествује у пилот пројекту надзора тржишта електричне енергије у ЈИЕ.

Радна група за природни гас ECRB GWG

- Интероперабилност, транспарентност и хармонизација оперативних правила за транспорт природног гаса - Агенција је, заједно са другим регулаторним телима из региона и консултантом кога је ангажовао Секретаријат Енергетске заједнице, учествовала у анализи примењених оперативних процедура прекограничног транспорта оператора транспортних система ЈИЕ и предлагању мера за њихову хармонизацију и побољшање у циљу повећања сигурности снабдевања и ефикасности рада оператора система.
- Гасни прстен Енергетске заједнице - Агенција, заједно са другим регулаторним телима из региона југоисточне Европе, учествује у припреми заједничког регулаторног оквира у ЈИЕ за изградњу гасног прстена, којим се обезбеђује развој конкуренције на регионалном тржишту природног гаса ЈИЕ и унапређује сигурност снабдевања овим енергентом.

Радна група за потрошаче ECRB CWG

- Заштита социјално угрожених потрошача - Агенција је активно учествовала у идентификацији опција за заштиту социјално угрожених потрошача. Представник Агенције председава подгрупом ECRB WG-C која се бави социјално угроженим потрошачима.
- Квалитет снабдевања електричном енергијом - Агенција је учествовала у изради извештаја о квалитету снабдевања електричном енергијом, који обухвата преглед опција за остваривање и праћење задовољавајућег квалитета снабдевања, статус регулације квалитета у југоисточној Европи и предлог даљих корака за унапређење квалитета снабдевања у региону.
- Регулација цена - Агенција је, заједно са другим регулаторним телима из ЈИЕ, а уз помоћ консултанта кога је ангажовао Секретаријат Енергетске заједнице, учествовала у анализи тарифних система у ЈИЕ, а у циљу унапређења постојећих националних механизма у складу са најбољом регулаторном праксом.

Регионална асоцијација регулатора у енергетици (ERRA)

Агенција је пуноправни члан Регионалне асоцијације енергетских регулатора (Energy Regulators Regional Association - ERRA), струковног удружења регулатора чији је циљ унапређивање сарадње, размена искустава и изградња капацитета чланица. Агенција учествује у следећим активностима ERRA:

- Комитет за лиценце и тржиште - Агенција активно учествује у изради докумената комитета (идентификација најбоље регулаторне праксе у више области теорије и праксе лиценцирања и тржишта енергије).
- Комитет за тарифе и цене - Агенција активно учествује у изради докумената комитета (идентификација најбоље регулаторне праксе у више области теорије и праксе регулације цена), као и ажурирању базе података о ценама електричне енергије и природног гаса која обухвата чланице ERRA из Европе и Азије.
- Радна група за правна питања регулације - ова радна група окупља правне експерте чланица ERRA са циљем размене искустава и унапређења процеса лиценцирања,

решавања по жалбама и осталих правних питања карактеристичних за регулаторна тела. Представник Агенције председава овом радном групом.

- Програми обуке - Експерти Агенције су учествовали у више програма обуке за уско специјализоване области теорије регулације.

Агенција прати и иницијалне активности ERRA везане за регулаторне аспекте регионалног обједињавања система за транспорт природног гаса (NETS), које је предложио МОЛ Транспорт (Мађарска). Агенција је ове своје активности координирала са Министарством рударства и енергетике и ЈП „Србијагас“.

Билатерална сарадња са другим регулаторним телима

Агенција остварује билатералну сарадњу са бројним регулаторним телима из региона и шире у циљу размене искустава, идентификације најбоље регулаторне праксе и имплементације доказаних регулаторних механизма у свакодневни рад Агенције.

Агенција за међународни развој САД (United States Agency for International Development-USAID) је обезбедио финансирање програма партнерства између Агенције и регулаторним телом Пенсилваније (Pennsylvania Public Utility Commission- PA PUC) чији је циљ размена искустава, обука кадрова и успостављање дугорочне сарадње две регулаторне агенције.

Европске интеграције

Агенција је учествовала на више састанака „Унапређеног сталног дијалога са Европском унијом“ о транспорту и енергетици, на којима је представила стање имплементације обавеза из њене надлежности, а које се односе на регулаторна питања у енергетском сектору и регионалне интеграције.

У оквиру подгрупе за енергетику Стручне групе координационог тела за припрему и преговоре о приступању Србије Европској унији, Агенција је дала допринос припреми и имплементацији Националног програма за интеграцију Србије у Европску унију.

Остале активности

Током 2008. и 2009. године Агенција је упутила Министарству рударства и енергетике своје предлоге у вези са изменама и допунама Закона о енергетици, као и коментаре на предлоге измена. Током 2009. године стручњаци Агенције за енергетику учествовали су у раду радне групе за припрему измена и допуна Закона о енергетици. Поред тога, Агенција је надлежним министарствима доставила предлоге за побољшање нацрта Закона о заштити потрошача и Закона о изградњи.

Агенција активно учествује у раду међуресорске радне групе (Министарство за рад и социјална питања, Министарство рударства и енергетике, Министарство финансија, ЈП Електропривреда Србије, ЈП Србијагас) чији је задатак израда предлога низа мера којима ће се ублажити негативан утицај раста цена енергије и природног гаса на социјално угрожене категорије становништва.

Агенција је покренула иницијативу за измену Уредбе о условима за испоруку природног гаса, ради постизања јаснијег и недискриминаторног обрачуна испорученог природног гаса купцима којима су уграђени мерни уређаји без аутоматске корекције запремине протеклог гаса на референтне вредности притиска и температуре. Измене и допуне су предложене на основу анализа досадашње праксе дистрибутера, решења примењених у другим земљама и најчешћих жалби купаца на обрачун природног гаса.

На захтев Министарства рударства и енергетике, стручни тим Агенције учествовао је у разради предлога механизма подстицаја за обновљиве изворе енергије.

Представници Агенције учествовали су у раду Радне групе за разматрање и праћење ситуације у вези сигурности снабдевања електричном енергијом и енергентима.

Агенција је учествовала и у активностима везаним за придруживање Србије Светској трговинској организацији и Енергетској повељи.

Започела је имплементација пројекта техничке помоћи Агенцији финансираног од стране ЕУ (ИПА програм) са циљем даље изградње капацитета Агенције сагласно очекиваном проширењу надлежности (измене Закона о енергетици, имплементација Уговора о оснивању Енергетске заједнице) и унапређења регулаторних механизма који се односе на регулацију цена, надзор тржишта и сигурност снабдевања.

Агенција велику пажњу поклања даљем стручном усавршавању својих кадрова тако да је током 2008. и 2009. године, поред већ поменутих програма обуке, консултант КЕМА International одржао низ тренинга и обука из области које су од значаја за даље унапређење рада Агенције у домену регулације цена и успостављања тржишта енергије.

У завршној фази је реорганизација интернет презентације Агенције у циљу побољшања комуникације са купцима, енергетским субјектима и другим институцијама и унапређења транспарентности активности Агенције.

4. ИЗВЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ

Средства за оснивање и рад Агенције обезбеђују се, сагласно члану 12. Закона, из прихода остварених од накнада за издавање лиценци, дела тарифе за приступ и коришћење система, као и других извора које Агенција оствари у обављању послова из своје надлежности, у складу са законом. Према овим одредбама, Агенција може остваривати средства и из донација, осим из донација енергетских субјеката или са тим субјектима повезаним лицима.

У почетном периоду рада (01. август 2005 - 29. октобар 2007. године), Агенција се финансирала из средстава која је обезбедила Европска унија из CARDS програма. У складу са одредницама уговора о финансирању, Агенција је достављала Европској агенцији за реконструкцију шестомесечне ревидоване извештаје о раду, као и коначни извештај (након завршетка пројекта).

Финансијско пословање Агенције у овом извештају односи се на коришћење финансијских средстава из донација и рефундација, дела тарифе за приступ и коришћење система и накнада за издавање лиценци по наменама за период од 1. јануара 2009. до 31. децембра 2009. године.

Табела 1 - Укупни приходи Агенције у периоду 01.01 – 31.12.2009. године

у динарима

Ред. бр.	Приходи	План за 2009. годину	Остварено 01.01 - 31.12.2009.
1	Приход од лиценци 2009.	19.562.097	20.019.622
2	Приход из 2008. године - разграничење прихода од лиценци	37.099.101	23.882.400
3	Приход од регулаторне накнаде	89.529.908	73.357.277
4	Приход од донација и рефундација	5.523.294	3.918.936
5	Финансијски приходи (курс. разл., камате, ост.)	2.820.024	633.834
	УКУПАН ПРИХОД	154.534.424	121.812.069

Напомене уз Табелу 1:

Накнада за лиценце (Табела 1, ред. бр. 1) обухвата сразмерни део обрачунате накнаде за целу годину, тј. наредних 12 месеци почев од дана издавања решења за период 01.01 - 31.12.2009. године.

На исти начин је пренет и обрачунати приход из претходне 2008.год. (Табела 1, ред.бр. 2) у износу од 23.882.400,00 дин, као припадајући део за 2009. годину.

Приход од регулаторне накнаде (Табела 1, ред. бр.3) у износу од 73.357.277 дин се обрачунава квартално током године, тј. просечно на месечном нивоу од 5.931.758 дин. за период јануар - март 2009, 6.056.914 дин. за период април - септембар 2009. и 6.406.840 дин за период октобар-децембар 2009.

Приход од рефундација се формира на основу рефундација дела трошкова службених путовања у иностранство од Секретаријата Енергетске заједнице (по основу Уговора о оснивању Енергетске заједнице), односно од ERRА (која покрива трошкове смештаја и превоза за учеснике одређених састанака ове асоцијације).

Приход од донације се формира у висини утрошених средстава, а у овом случају то је предрачун амортизације опреме из донације за 01.01 - 31.12.2009. који терети набавну вредност опреме примљене из донације у 2005. и 2006. години.

Приход од камата се остварује на основу обрачунате и приписане камате од стране пословне банке на динарска средства на текућем пословном рачуну.

Позитивне курсне разлике се обрачунавају на средства на девизном рачуну (порекло средстава је последња уплата из донације EAR у децембру 2007. године и рефундације трошкова из иностранства) према променама курса EUR, уз напомену да се обрачунавају и негативне курсне разлике током периода и да је салдо обрачунатих курсних разлика са 31.12.2009. позитиван у износу од 905.600 динара.

Вишак обрачунатих прихода над расходима у обрачунској 2009. години је у складу са Законом о енергетици, пренет у наредну 2010. годину, пошто Агенција послује као недобитно друго правно лице.

Табела 2 - Укупни расходи Агенције у периоду 01.01 - 31.12.2009.

		У динарима		
		План 2009	Остварење 2009	Индекс
	УКУПНИ РАСХОДИ	154.534.424	121.812.069	79
1	Трошкови материјала	2.251.769	2.614.491	116
1.1	- трошкови материјала	1.090.351	1.441.067	132
1.2	- трошкови горива и енергије	1.161.419	1.173.424	101
2	Трошкови зарада и накнада зарада	109.355.119	88.731.342	81
2.1	- Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	87.643.644	67.920.689	77
2.2	- доприноси на терет послодавца	14.342.338	11.160.682	78
2.3	- накнаде по осталим уговорима	1.375.247	2.721.210	198
2.4	- остали лични расходи и накнаде	5.993.890	6.928.761	116
3	Трошкови производних услуга	21.106.907	22.003.455	104
3.1	Трошкови транспортних услуга	1.934.365	1.487.525	77
3.2	Услуге одржавања	1.062.520	1.253.280	118
3.3	<i>Закупнине</i>	16.347.744	17.365.551	106
3.4	Реклама и пропаганда	394.821	161.578	41
3.5	Остале услуге	1.367.457	1.735.521	127
4	Амортизација и резервисање	3.755.613	3.656.770	97
5	Нематеријални трошкови	7.821.234	3.468.419	44
5.1	Непроизводне услуге	5.977.777	1.778.726	30
5.2	Репрезентација	344.981	215.222	62
5.3	Премије осигурања	113.330	137.665	121
5.4	Платни промет	143.136	132.139	92
5.5	Чланарине	263.214	282.200	107
5.6	Трошкови пореза и накнада	918.000	888.343	97
5.7	Остали нематеријални трошкови	60.796	34.124	56
6	Финансијски расходи	691.185	1.337.592	194
	Резерва за непредвиђене издатке	9.552.597	0	

Напомене уз Табелу 2:

У посматраном периоду 01.01 – 31.12.2009. године укупни расходи су покривени приходима и мањи су од укупно планираног износа расхода за 2009. годину за 21%, односно за 2% су већи од остварења у 2008. години.

Иако се може констатовати да остварени расходи у 2009. години значајно заостају за планираним и да су реално нижи и од остварених у 2008. години, поједине позиције ових расхода бележе значајнија одступања од планираних.

Трошкови материја бележе раст у односу на планиране за 16% што је у највећој мери последица раста трошкова тонера (55%), као и трошкова набавке ауто делова (60%), што је последица старости возног парка и учесталих већих потреба за замену делова.

Трошкови зарада и накнада зарада су мањи од планираних за 19%. У оквиру ове укупне позиције расхода, накнаде по осталим уговорима и остали лични расходи и накнаде бележе већи раст од планираних величина. То се посебно односи на накнаде по осталим уговорима чији раст је последица допунског ангажовања радника које је, на једној страни, било у функцији неопходности извршавања послова које су обављала два члана Савета Агенције до престанка њиховог радног односа до средине 2009. године, а Народна скупштина није именовала нове чланове, као и на другој страни, повећаног превођења аката Агенције на енглески језик. Наиме, планиран је био пријем у стални радни однос преводиоца (замена преводиоца који је раније напустио Агенцију), али се закључило да је са становишта могуће динамике увећања обима овог посла и укупних трошкова рационалније у једном периоду овај проблем решавати допунским радом. Трошкови осталих личних расхода и накнада (службена путовања у земљи и иностранству) су већи од планираних јер се на њих одразило растуће кретања девизног курса (трошкови преноћишта и превоза у иностранству), али и због повећаног ангажовања додатног броја експерата Агенције на водећим позицијама у радним групама Регулаторног борда Енергетске заједнице и удружења регулатора ЕРРА, на која су изабрани. При томе, треба узети у обзир и да је Енергетска заједница рефундирала део трошкова путовања на састанке њених радних група, што је исказано као приход у износу од 1.371.571 дин.

У оквиру позиције трошкови производних услуга, већи раст у односу на планирани, бележе трошкова закупа пословног простора који су уговорени са девизном клаузулом, затим трошкови услуга неодложног одржавања (превасходно рачунара, штампача и софтвера) што је последица старости ове опреме, као и трошкови осталих услуга због непланираних трошкова заштите на раду, у складу са важећим прописима.

Највеће одступање у односу на планиране величине инају нематеријални трошкови, који су остварени са само 44 % од планираних величина, а разлог томе је да није било потребе за планираним ангажовања средстава Агенције за консултантске, тј. непроизводне услуге (то је највећа подпозиција у оквиру Нематеријалних трошкова), јер су оне покривене радом консултанта који је финансиран од стране Европске уније. У оквиру нематеријалних трошкова, значајнији раст у односу на планиране величине бележе трошкови осигурања као последица колективног осигурања запослених.

Напомиње се да је, у оквиру финансијских расхода, на име укинутих или привремено обустављених решења за лиценце извршен директан отпис кроз расходе (део тач.7 табеле расхода) у износу од 722.970 дин.а што није могло бити планирано. То је имало највећи утицај на раст финансијских расхода у односу на планиране.

Европска унија је преко Европске агенције за реконструкцију, у складу са уговором о донацији, директно из својих средстава, а за потребе Агенције за енергетику, реализовала набавку основних средстава, и то у 2005. и 2006. години, приказаних вредносно у Табели 3, у одговарајућој колони.

Агенција за енергетику је набавке у 2008. и 2009. год.реализовала из сопствених средстава.

Набавне вредности опреме Агенције приказане су у Табели 3.

Табела 3 - Набавна вредност основних средстава Агенције у 000 дин

Назив	Набавна вредност				Свега дин.
	2005 -2006.	2007.	2008.	01.01 - 31.12.2009.	
Путничка возила	4.114.190	0	0	0	4.114.190
Рачунарска опрема,софтвер,мрежа	6.340.087	251.060	1.114.026	2.408.475	10.113.648
Канцеларијски намештај и опрема	1.201.784	0	1.672.714	0	2.874.498
Телефони,телефонска централа	339.556	106.908	137.470	14.142	598.076
Видео надзор,мрежа		1.060.207		0	1.060.207
УКУПНО	11.995.617	1.418.175	2.924.210	2.422.617	18.760.619

Неотписана вредност сталне имовине на дан 31.12.2009. године износи 11.981.769 динара.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН
АГЕНЦИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗА 2010. ГОДИНУ

Београд, децембар 2009. године

ПОЛАЗНИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2010. ГОДИНУ

Основи планирања прихода и расхода

Планирање прихода и расхода Агенције за 2010. годину, исказано у Финансијском плану, извршено је на основу сагледавања:

- обима и врсте послова које Агенција мора да изврши у 2010. години, у складу са обавезама и овлашћењима утврђеним Законом о енергетици и активностима које јој предстоје ради реализације обавеза по уговорима и споразумима које је закључила Република Србија и
- процене економских услова под којима Агенција може да обезбеди потребна финансијска средства за свој рад и пословање из извора који, сагласно наведеном закону, могу бити могући извори средстава за финансирање Агенције.

Основни подаци о статусу, надлежностима Агенције и изворима финансирања

Агенција за енергетику Републике Србије основана је Законом о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 84/2004, Закон) којим је извршено усклађивање нашег законодавства у области енергетике са прописима Европске уније. Агенција је основана као регулаторно тело за обављање послова на унапређивању и усмеравању развоја тржишта енергије на принципима недискриминације и ефикасне конкуренције, праћењу примене прописа и правила за рад енергетских система, усклађивању активности енергетских субјеката на обезбеђивању редовног снабдевања купаца енергијом и услугама и њихову заштиту и равноправан положај, као и обављање других послова утврђених овим законом. Агенција има надлежности у секторима електроенергетике, природног гаса и делом у секторима нафте и деривата нафте и топлотне енергије.

Агенција је регистрована у Трговинском суду у Београду 16. јуна 2005. године, а отпочела је са радом 1. августа исте године.

Сагласно одредбама члана 21. Закона о енергетици, Агенција је дужна да Народној скупштини Републике Србије најмање једном годишње подноси извештај о раду Агенције, са извештајем о финансијском пословању, верификованом од стране независног ревизора, као и финансијски план за наредну годину, на који Народна скупштина даје сагласност, што је до сада редовно извршавано.

Сагласно Закону, Агенција обавља послове који се односе на:

6. Регулацију цена: доношење тарифног система за обрачун електричне енергије и природног гаса за тарифне купце, за приступ и коришћење система за пренос, транспорт, односно дистрибуцију енергије и за приступ и коришћење објеката за складиштење природног гаса, утврђивање методологија за одређивање тарифних елемената за обрачун цена електричне енергије и природног гаса за тарифне купце и топлотне енергије која се производи у електранама-топланама, затим утврђивање критеријума и начина одређивања трошкове прикључка на системе (пренос, транспорт, дистрибуција), као и давање мишљења на цене енергије и услуга, које се врше за потребе тарифних купаца;
7. Лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности (одлучивање у првом степену по захтевима за издавање лиценци и доношење одлуке о одузимању лиценци, вођење регистра издатих и одузетих лиценци);

8. Одлучивање по жалбама на акт оператора преносног, транспортног, односно дистрибутивног система, о одбијању приступа, као и по жалбама на акт енергетског субјекта о одбијању, односно недоношењу одлуке по захтеву за прикључење на систем;
9. Надзор над тржиштем енергије и обављањем енергетских делатности (давање сагласности на правила рада тржишта електричне енергије, на правила рада система и на правила рада система за складиштење природног гаса, праћење начина поступања енергетских субјеката у погледу раздвајања рачуна, праћење испуњености услова енергетских субјеката којима је издата лиценца, утврђивање минималне годишње потрошње енергије на основу које се стиче статус квалификованог купца, као и вођење регистра квалификованих купаца).

Спровођење међународних споразума је, такође, важан део активности Агенције, а односи се, пре свега, на учешће у раду Регулаторног одбора Енергетске заједнице, који је, као саветодавно тело Министарског савета Енергетске заједнице основан потписивањем Уговора о Енергетској заједници. Председник Савета Агенције изабран је за председавајућег Регулаторног одбора Енергетске заједнице. Поред тога, представник Агенције председава најкомплекснијом од три радне групе Регулаторног одбора.

Финансирање Агенције- Према члану 12. Закона о енергетици, Агенција обезбеђује средства за оснивање и рад «из прихода остварених од накнада за издавање лиценци, дела тарифе за приступ и коришћење система (у даљем тексту регулаторна накнада), као и других прихода које оствари у обављању послова из своје надлежности, у складу са законом».

Оснивање и рад Агенције у прве две године су финансирани из донације Европске уније, преко Европске агенције за реконструкцију. Ово финансирање је реализовано кроз уговор о донацији (*Grant Agreement – Establishment and Operation of the Energy Regulatory Agency*) закључен 29. јула 2005. године између ове Агенције и Европске агенције за реконструкцију. Ова донација истекла је октобра 2007. године, што значи да се од 2008. године, рад и активности Агенције финансирају из прихода од лиценци као и из дела тарифе за приступ и коришћење система. Поменути Уговором о донацији, чији су елементи претходно усаглашени са Министарством рударства и енергетике, утврђени су и нивои свих расхода Агенције у двогодишњем периоду (закупа пословног простора, трошкова запослених и других трошкова) и они су до сада имали знатно нижи раст од одговарајућих трошкова у привреди и енергетском сектору Србије.

Одредбом члана 22 наведеног Закона је прописано да ако се годишњим обрачуном прихода и расхода Агенције утврди да су укупно остварени приходи Агенције већи од укупно остварених расхода, разлика средстава се преноси у финансијски план као приход за наредну годину. У складу са тим извори и висина прихода за наредну годину усклађују се са реалним трошковима Агенције за ту годину.

Најважнији послови Агенције у 2010. години

Најважнији послови Агенције у 2010. години ће бити:

- наставак имплементације и унапређење регулације цена у свим енергетским делатностима (целовитије раздвајање делатности у интегрисаним предузећима, успостављање надзора над применом регулације цена);
- праћење квалитета испоруке електричне енергије купцима ради припреме подлога за укључивање квалитета испоруке у регулацију цена коришћења мрежа;

- припрема за увођење подстицајних метода регулације цена за поједине енергетске делатности, којима се подстиче повећање продуктивности;
- давање сагласности на правила о раду транспортних и дистрибутивних енергетских система;
- давање сагласности на правила о раду тржишта електричне енергије;
- одлучивање по жалбама на поступање енергетских субјеката (очекује се осетно повећање броја жалби);
- наставак процеса лиценцирања;
- унапређење функције надзора над свим елементима тржишта електричне енергије и природног гаса;
- испуњавање обавеза дефинисаних Националним планом интеграције у Европску унију и Уговора о стабилизацији и придруживању (поглавља која се односе на енергетику и регионалне интеграције);
- учешће у раду на изменама и допунама Закона о енергетици (очекује се проширење надлежности Агенције) и унапређењу подзаконске регулативе;
- спровођење Уговора о Енергетској заједници у оквиру надлежности Агенције, као и регионалног Регулаторног одбора (планирају се интензивније активности у циљу успостављања регионалног тржишта);
- унапређење капацитета Агенције за обављање редовних послова, нових послова који буду додељени Агенцији изменама и допунама Закона о енергетици, као и за управљање пројектима техничке помоћи из ИПА програма за 2007. годину.

У току 2010. године наставиће се имплементација пројекта техничке помоћи Агенцији финансираног од стране ЕУ (ИПА програм) започета 2009. године, са циљем даље изградње капацитета Агенције сагласно очекиваном проширењу надлежности (измене Закона о енергетици, имплементација Уговора о оснивању Енергетске заједнице) и унапређења регулаторних механизма који се односе на регулацију цена, надзор тржишта и сигурност снавбдевања.

**ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН АГЕНЦИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ ЗА 2010.
ГОДИНУ**

План прихода и расхода за 2010.год.

У динарима

		Процена 2009	План 2010
1	2	3	4
I	УКУПНИ ПРИХОДИ	146.569.731	148.975.575
	Приходи од лиценци	67.309.256	54.517.040
	Приходи од регулаторне накнаде	72.307.518	86.852.925
	Приходи од донација и рефундација	4.820.784	5.302.862
	Финансијски приходи(курсне разлике+камате)	2.132.173	2.302.747
II	УКУПНИ РАСХОДИ	146.569.732	148.975.575
51	Трошкови материјала	2.409.707	2.767.392
512	Трошкови материјала (режиј.канцелар.разног)	1.213.396	1.391.635
513	Трошкови горива и енергије	1.196.310	1.375.757
52	Трошкови зарада и накнада зарада	88.695.950	97.265.614
520	Трошкови зарада и накнада зарада (брото)	68.409.616	76.649.387
521	Доприноси на терет послодавца	11.105.839	12.451.287
525	Накнаде по осталим уговорима	2.527.642	1.375.247

529	Остали лични расходи и накнаде	6.652.853	6.789.693
53	Трошкови производних услуга	22.096.860	22.970.460
531	Трошкови транспортних услуга	1.499.899	1.556.273
532	Услуге одржавања	1.159.528	1.288.475
533	<i>Закупнине</i>	17.327.046	17.886.355
535	Реклама и пропаганда	358.732	335.985
539	Остале услуге	1.751.655	1.903.373
54	Амортизација и резервисање	3.622.251	4.352.686
55	Нематеријални трошкови	3.780.851	7.541.053
550	Непроизводне услуге	2.065.362	5.563.488
551	Репрезентација	301.388	319.471
552	Премије осигурања	135.868	266.316
553	Платни промет	90.824	96.273
554	Чланарине	282.200	335.985
555	Трошкови пореза и накнада	905.208	959.520
559	Остали нематеријални трошкови	0	0
56	Финансијски расходи	1.077.048	546.504
	Резерва за непредвиђене издатке	24.887.065	13.531.865
	Салдо прихода и расхода	0	0

Образложење финансијског плана

Приходи

Приходи од лиценци, заједно са пренетим приходом из претходне године (у складу са МРС 18, приход од лиценци се разграничава на приходе који припадају обрачунском периоду) сагледани су у износу од 54.517.040 динара, и учествују са 37% у укупном приходу.

У пројекцији ових прихода пошло се од претпоставке да ће до краја 2010. године бити укупно 756 лиценцираних предузећа.

Овакав приступ у планирању укупног броја лиценци закључно са 2010. годином заснован је на очекивањима да ће се један број лиценцираних предузећа, као и оних који су поднели захтев за лиценцу, а како је то показала досадашња пракса, повући са тржишта или ће одустати од поднетог захтева (пре свега предузећа која се баве трговином нафте и деривата нафте), а могуће је и да ће доћи до укрупњавања појединих субјеката који обављају поједине енергетске делатности што ће имати за последицу мањи број лиценцираних предузећа. Такође, предвиђено је да се накнада за лиценце у 2010. години задржи на истом нивоу као и у 2009. години.

Приход од регулаторне накнаде је, у складу са методологијама за обрачун цена, сагледан на основу важећих цена. Структура прихода од регулаторне накнаде је:

	динара
- ЈП «Електромрежа Србије»	55.796.625
- ЈП «Србијагас»	21.523.500
- «Југоросгас»	1.501.800
- ЈП «Транснафта»	8.031.000
УКУПНО	86.852.925

Поред наведених прихода, предвиђени су и приходи од донација (који су еквивалентни трошковима амортизације за средства која су набављена из донација ЕУ) и рефундација трошкова службених путовања (ове трошкове већим делом надокнађују институције Енергетске заједнице, за активности из њихових надлежности), као и приходи по основу камата, тако да је укупан приход за 2010. годину планиран у износу од 148.975.575 динара, и он је за 2% већи од процењеног прихода за 2009. годину, односно за 4% мањи од планираног за 2009. годину. Овакав раст планираног прихода у односу на процењени за 2009. годину у највећој мери је последица динамике издавања лиценци и разграничења прихода од лиценци по овом основу, као и динамике примене регулаторне накнаде сходно сагласностима Владе РС на цене енергетских субјеката.

Расходи

Приликом сагледавања расхода за 2010. годину, пошло се од процењених трошкова за 2009. годину, уважавајући пројектовану просечну инфлацију за 2010. годину од 6%.

Сагледани расходи за 2010. годину су усклађени са планираним приходима.

Битан утицај на раст планираних расхода, иако није предвиђен раст нивоа зарада у 2010. години, имају трошкови запослених, с обзиром да је предвиђено да се до краја 2010. године број запослених повећа на 33. Наиме, просечан број запослених ће бити

већи у 2010. него у 2009. години због чињенице да је средином 2009. године један члан Савета отишао у пензију, а један на другу дужност ван Агенције, а очекује се да ће до краја 2009. године Народна скупштина Републике Србије именовати нове чланове. Повећањем броја запослених у 2010. години и повратком са породилског одсуства једне запослене, уз задржавање постојећег нивоа зарада, трошкови запослених расту у односу на процењено остварење у 2009. години, за 12%. Напомињемо да Агенција за енергетику спада међу регулаторне енергетске институције са мањим бројем запослених.

Структура и број запослених је дат у следећој табели:

Стручна спрема	Стање 31.12.2009.		Прилив/ одлив	Стање 31.12.2010.	
	број	учешће		број	учешће
Доктори наука	2	6,45%	0	2	6,06%
Магистри	1	3,23%	0	1	3,03%
Висока стручна спрема	25	80,65%	5	27	81,82%
Виша стручна спрема	0	0,00%	0	0	0,00%
Средња стручна спрема	3	9,68%	0	3	9,09%
Укупно	31	100,00%	5	33	100,00%

Сходно планираном повећању броја запослених у 2010. години, усклађене су и поједине позиције трошкова које су у директној зависности од броја запослених, као што су трошкови материјала и трошкови транспортних услуга (телефон, и сл.)

Поред наведеног, поједине позиције трошкова бележе раст виши од инфлације у односу на претходну годину и то:

- планирани трошкови материјала имају раст од 15% у односу на процењену вредност за 2009. годину. Овакав раст је последица не само планираног повећања броја запослених већ и најављеног или очекиваног раста цена појединих енергената.
- На позицији „Трошкови производних услуга“ значајнији раст у односу на пројектовану инфлацију имају трошкови услуга одржавања. Ови трошкови се превасходно односе на одржавање рачунарске опреме и софтвера који, обзиром на њихову старост, захтевају веће издатке по овом основу.
- Трошкови амортизације бележе раст од 20% углавном због повећања вредности основних средстава због занављања појединих основних средстава којима је истекао животни век употребе (рачунарска опрема). Извршено је усклађивање трошкова амортизације за 2010. годину на основу рачуноводствене политике и усвојених амортизационих стопа.
- Нематеријални трошкови такође бележе већи раст од пројектоване инфлације. Главни узрок расту ове категорије трошкова су консултантске услуге, које су предвиђене у циљу решавања неких специфичних проблема у регулаторним

пословима Агенције, а за које она не располаже сопственим капацитетима. Предвиђен је износ за ове намене од 2.150.000 динара, што је и главни разлог раста од 169% на позицији „непроизводне услуге“. У оквиру позиције расхода „нематеријални трошкови“, значајнији раст бележе и трошкови чланарина што је последица повећања износа чланарине у ERRA (Energy Regulators Regional Association). У оквиру ове позиције се налазе и трошкови репрезентације, који су највећим делом везани за међународне активности Агенције, и не предвиђа се њихов реалан раст.

- Премије осигурања планиране су у износу од 266.316 динара, и у односу на процену остварења за 2009.годину бележе раст од 96%. Разлог за овако предвиђен раст лежи у чињеници што је у складу са Актом о заштити о раду предвиђено колективно осигурање лица као и осигурање средстава од пожара, лома и крађе.

Планом за 2009. годину, предвиђена је и набавка основних средстава у износу од 6.604.600 динара, која су пре свега у функцији занављања и проширења информационе инфраструктуре (јединствене базе података за све енергетске делатности), која треба да омогући транспарентнији и ефикаснији рад Агенције, што произлази и из изричите законске обавезе прикупљања и обраде података о енергетским субјектима, обавезе вођења евиденција и др.

План прихода и расхода Агенције за 2010. годину је урађен у складу са међународним рачуноводственим стандардима. Они, као ни остали рачуноводствени стандарди у изради годишњих планова, не познају ризик наплате потрживања. За протеклих 9 месеци пословања Агенције, наплата фактурисане реализације на име накнада за лиценце је на нивоу од 80%. Отуда је пројектована и резерва за непредвиђене издатке на нивоу од 13.531.865 динара, са циљем да се обезбеди несметано пословање Агенције у 2010. години.